

ඇත අතිතයේ සිට ම කුඩා දේවල් විශාල කර බලා ගැනීම සඳහා විවිධ අයුරින් උත්සාහ දරා ඇති අතර ඒ සඳහා විවිධ උපකරණ තිරමාණය කර භාවිත කර ඇත.

නිවසේදී පහසුවෙන් සපයාගත හැකි උපකරණ හෝ ද්‍රව්‍ය ආධාර කර ගනීමින් පහත ක්‍රියාකාරකමෙහි නියැලෙන්න.

ක්‍රියාකාරකම 10.1

අවශ්‍ය ද්‍රව්‍ය :- ජලය පුරවා වසන ලද විදුරු බෝතලයක්, විදුරු ගෝලයක්, ජල බිංදුවක් සහිත විදුරු කදාවක්, ජලය පුරවා මූදා තබන ලද විනිවිද පෙනෙන පොලිතින් බැගයක්, ජලය පිරවු සූත්‍රිකා බල්බයක් ක්‍රමය :- ඉහත එක් එක් උපකරණ/ද්‍රව්‍ය කටිවල යොදා ගනීමින් කුඩා අකුරු තිරික්ෂණය කරන්න.

එම කුඩා අකුරු විශාල වී පෙනෙන බව ඔබට අවබෝධ වන්නට ඇත.

ජලය තිබීම හැරුණු විට ඉහත ක්‍රියාකාරකම සඳහා යොදා ගත් උපකරණවල පොදු ලක්ෂණයක් ඔබට හඳුනා ගත හැකි වූවා ද?

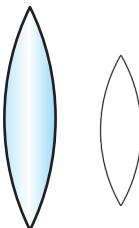
පිටතට තෙරා ගිය කවාකාර පෘථිඩීය ස්වභාවය ඉහත උපකරණවල පොදු ලක්ෂණයක් ලෙස ඔබට හඳුනා ගත හැකි වනු ඇත. මෙසේ කවාකාර මතුපිටක් සහිත පෘථිඩිලින් කුඩා දේ විශාල කර බැලීමට යොදාගත හැකි බව ඔබට වැටහි යනු ඇත. පාසල් විද්‍යාගාරයේ මෙවැනි ලක්ෂණ සහිත උපකරණයක් ලෙස උත්තල කාවය හඳුනා ගත හැකි ය.

10.1 රුපය ▲ විදුරු ගෝලයක් තුළීන් අකුරු විශාල වී පෙනෙන ආකාරය

10.1 සරල අන්වීක්ෂය

උත්තල කාවයකට රාමුවක් සහිත මෙක් සවී කිරීමෙන් අත් කාවය හෙවත් සරල අන්වීක්ෂය තිපදවා ඇත.

10.2 රූපය ▾ උත්තල කාව

10.3 රූපය ▾ උත්තල කාව යොදා සාලා ඇති අත් කාව

ඩියාකාරකම 10.2

ඉහත 10.1 ක්‍රියාකාරකම සඳහා යොදාගත් අකුරු අත් කාවයක් භාවිතයෙන් තිරික්ෂණයට ලක් කරන්න.

මෙහි දී අත් කාවයත් ඇසෙත් අතර දුර නොවෙනස් ව තබා ගෙන වස්තුව (අකුරු) පමණක් සිරු මාරු කිරීමට වග බලා ගන්න.

එහි දී අකුරු හා අත් කාවය අතර පරතරය වැඩ්වත්ම අකුරු කුමයෙන් විශාල වේ. එක්තරා සීමාවක දී එය උපරිමයකට ප්‍රාගාවේ. දුර තවත් වැඩි කිරීමේ දී අකුරු අපැහැදිලි වන බව ඔබට තිරික්ෂණය කිරීමට හැකිවනු ඇත.

10.4 රූපය ▾ කාවයකින් වස්තුවක් තිරික්ෂණය කිරීම

මෙම අනුව අත් කාවයකින් වස්තුවක් තිරික්ෂණය කිරීමේ දී කාවයත් වස්තුවත් අතර නියත දුරක් තිබිය යුතු බව ඔබට වැටහෙනු ඇත.

10.2 අන්වීක්ෂයක විශාලනය හා විශේදන බලය

විශාලනය

ඉහත 10.1 හා 10.2 ක්‍රියාකාරකම්වල තිරත වීමේ දී අකුරු කිහිප ගුණයකින් විශාල වී ඔබට පෙනෙන්නට ඇත. කිසියම් නිදර්ශකයක් විශාල වී පෙනෙන

වාර ගණන විශාලතය හෙවත් විශාලන බලය ලෙස හැඳින්වීමට හැකි ය.

ඩියාකාරකම 10.3

අත් කාවයක් යොදා ගෙනිමින් විවිධ ද්‍රව්‍ය නිරික්ෂණයට ලක් කරන්න. ඔබගේ නිරික්ෂණ පහත පරිදි වගුගත කරන්න. ඒ සාම්පලවල ඇති පියවි ඇසට පැහැදිලිව තොපේනෙන දේ වෙන් කිරීමට උත්සාහ කරන්න.

නිරික්ෂණයට ලක් කළ ද්‍රව්‍ය	නිරික්ෂණ
1. පස් සාම්පලය	විවිධ ප්‍රමාණයේ වැලි කැට, බොරල් දක්නට ලැබුණි. කාම් සතුන් කිහිපදෙනෙකු දක්නට ලැබුණි.
2.	
3.	

විශේදනය

යම්කිසි අනුයාත (එක ලූ පිහිටි) ලක්ෂ්‍ය දෙකක් පැහැදිලිව වෙන්කර හඳුනා ගැනීමට එම ලක්ෂ්‍ය දෙක අතර තිබිය යුතු අවම දුර විශේදනය ලෙස හැඳින්වේ.

එක ලූ පිහිටි ලක්ෂ්‍ය දෙකක් පියවි ඇසින් බලා වෙන්කර හඳුනා ගැනීමට අවම වශයෙන් එම ලක්ෂ්‍ය දෙක අතර පරතරය 0.1 mm ක් පමණ විය යුතු ය. එනම් පියවි ඇසේ විශේදනය 0.1 mm පමණ වන බව ඔබට වැටහෙනු ඇති.

ඩියාකාරකම 10.4

අවශ්‍ය ද්‍රව්‍ය :- පුවත්පතක වර්ණවත් පින්තුරයක්, අත් කාවයක්

තුමය :- පුවත්පතක තිබෙන පින්තුරයක් අත් කාවයක් හාවිතයෙන් නිරික්ෂණය කරන්න. ඔබගේ නිරික්ෂණ පන්තියට ඉදිරිපත් කරන්න.

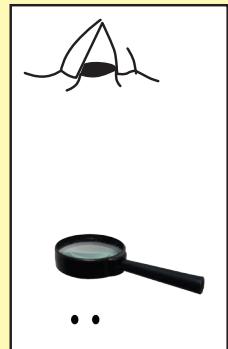
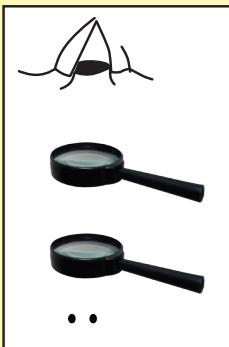
අත් කාවයෙන් නිරික්ෂණය කිරීමේ දී අදාළ රුපය කුඩා තිත් රාජියකින් සඳහා ඇති බවත් පියවි ඇසට වඩා අත් කාවයෙන් නිරික්ෂණයේ දී එය වඩාත් හොඳින් පැහැදිලි වන බවත් ඔබට අවබෝධ වනු ඇතේ. මෙයින් පෙනී යන්නේ පියවි ඇසේ විශේදන හැකියාවට වඩා අත් කාවයේ විශේදන හැකියාව වැඩි බවයි.

ඩියකාරකම 10.5

අවශ්‍ය දුව්‍ය හා උපකරණ :- සූදු කඩාසියක්, පැන්සලක් හෝ පැනක්, අත් කාව දෙකක්

ක්‍රමය :-

- එකිනෙක නොගැවෙන සේ හැකි තරම් ආසන්නයෙන් කුඩා ලක්ෂා දෙකක් සිලකුණු කර ගන්න.

- අත් කාවයක් යොදා ගනීමින් ලක්ෂා දෙක අතර පරතරයන් තිත්හි විශාලනයන් නිරික්ෂණය කරන්න.
- දැන් අත් කාව දෙකක් යොදා ගනීමින් ලක්ෂා දෙක අතර පරතරයන් ලක්ෂාවල විශාලනයන් නිරික්ෂණය කරන්න.

ලක්ෂා දෙක අතර පරතරය වැඩියෙන් තිබෙන සේ නිරික්ෂණය වූයේන් විශාලනය උපරිම වූයේන් අත් කාව දෙකක් යොදාගත් විට දී බව ඔබට පැහැදිලි වන්නට ඇති.

මේ අනුව වැඩි විශාලනයක් හා වැඩි විශේෂන හැකියාවක් ලබා ගැනීම සඳහා අත් කාව දෙකක් එනම් උත්තල කාව දෙකක් යොදාගත යුතු බව ඔබට වැටහෙන්නට ඇති.

විශාලන බලයන්ගෙන් වැඩි උත්තල කාව දෙකක් යොදා ගනීමින් සංයුත්ත ආලෝක අණ්ඩ්ක් අණ්ඩ්ක් නිපදවා ඇති.

10.3 සංයුත්ත ආලෝක අණ්ඩ්ක් පිළිබඳ මෘදුකාංග

අවම වශයෙන් උත්තල කාව දෙකකින් සැදි ඇති තිසා මෙයට සංයුත්ත අණ්ඩ්ක් පිළිබඳ ලෙස ද හාවිතයේ දී ආලෝකය යොදා ගන්නා බැවින් ආලෝක අණ්ඩ්ක් පිළිබඳ ලෙස ද හඳුන්වනු ලැබේ.

අත් කාවයකින් ක්ෂේද ජීවීන් නිරික්ෂණය කළ නොහැකි තමුන් සංයුත්ත ආලෝක අන්වික්ෂය (x2000) ක්ෂේද ජීවීන් නිරික්ෂණය කළ හැකි ය.

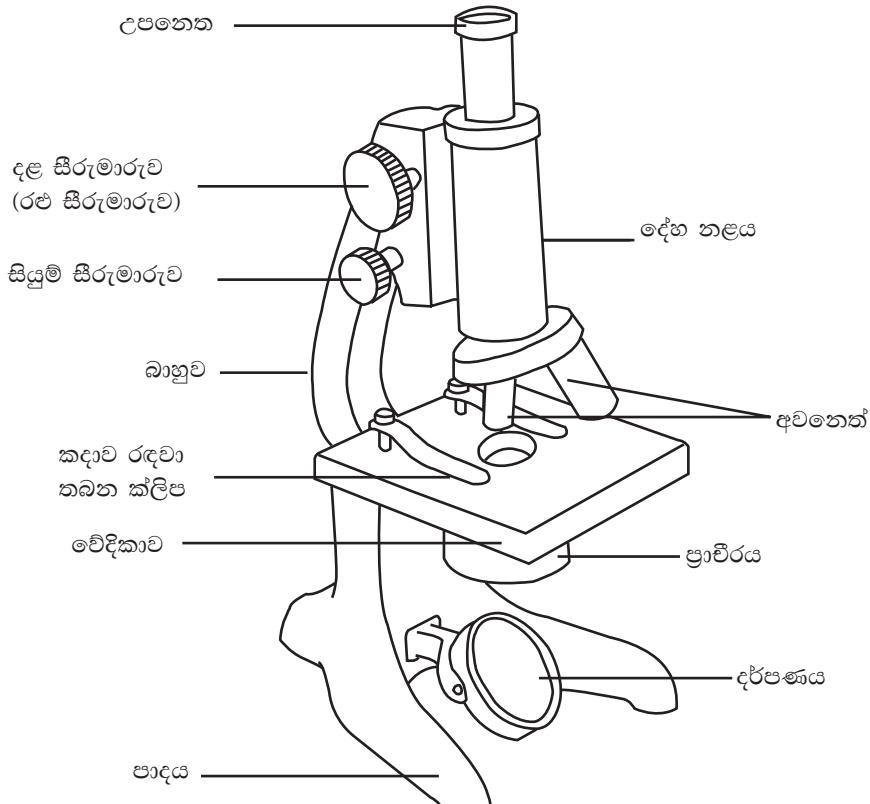
ව�ඩි දියුණු කළ සංයුක්ත ආලෝක අන්වීක්ෂයක උපරිම විශාලතය 2000 වාරයක් පමණ වේ එහි උපරිම විශේෂනය $0.2 \mu\text{m}$ (0.0002mm) පමණ වේ. (පියවි ඇසේ විශේෂන හැකියාව මෙන් 500 ගුණයකි).

ත්‍රියාකාරකම 10.6

සංයුක්ත ආලෝක අන්වීක්ෂයක කොටස් හඳුනා ගැනීම පාසල් විද්‍යාගාරයේ තිබෙන සංයුක්ත ආලෝක අන්වීක්ෂය නිරීක්ෂණය කර ගුරුතුමා/ගුරුතුමියගේ සහායෙන් එහි ප්‍රධාන කොටස් හා ඒවායේ ප්‍රධාන කාර්ය හඳුනා ගන්න.

සංයුක්ත ආලෝක අන්වීක්ෂයක කොටස් 10.5 රුපයේ දක්වා ඇත.

10.5 රුපය ▲ සංයුක්ත ආලෝක අන්වීක්ෂයක කොටස්

වගුව 10.1 ▶ අන්වීක්ෂයක කොටස්

අන්වීක්ෂයේ කොටස්	විභේදය
උපනෙත	ඇසට සම්ප කාවයයි. මෙය උත්තල කාවයකි. $\times 5$, $\times 10$ හෝ $\times 15$ ලෙස විශාලනය දක්වා ඇත. එම ප්‍රමාණවලින් නිදර්ශකය විශාල කර දක්වනු ලැබේ.
අවනෙත	වස්තුවට (නිදර්ශකයට) සම්ප කාවයයි. එය ද උත්තල කාවයකි. නිදර්ශකය විශාල කර දක්වයි. බොහෝ විට ප්‍රධාන අවනෙත් වර්ග 3ක් හඳුනා ගත හැකි ය. එනම්, 1. අවබල අවනෙත - විශාලනය අවම අවනෙත් කාවයයි. $(\times 4 \times 5$ හෝ $\times 8$ විය හැකි ය.) 2. මැදි බල අවනෙත - විශාලනය මධ්‍යස්ථාන කාවයයි. $(\times 10)$ 3. අධි බල අවනෙත - විශාලනය උපරිම කාවයයි $(\times 40)$
දළ සීරු මාරුව	නිදර්ශකය පැහැදිලිව නිරීක්ෂණය කිරීම සඳහා දේහ තළය සීරු මාරු කිරීම
සියුම් සීරු මාරුව	නිදර්ශකය වඩාත් පැහැදිලි ලෙස නිරීක්ෂණය කිරීම සඳහා දේහ තළය සියුම් ලෙස සීරු මාරු කිරීම
වේදිකාව	නිදර්ශකය සහිත කදාව තැන්පත් කර තබා ගැනීම
ක්ලිප	නිදර්ශකය සහිත කදාව වේදිකාව මත රඳවා තබා ගැනීම
ප්‍රාවීරය	නිදර්ශකය වෙත ලැගා වන ආලෝක ප්‍රමාණය පාලනය කිරීම
දර්පණය	අවතල හා තල පෘෂ්ඨ සහිත ය. ප්‍රහවයකින් ලැබෙන ආලෝකය ප්‍රාවීරය වෙත යොමු කරවයි.
පාදය	අන්වීක්ෂය ආධාරක පෘෂ්ඨය මත නොසෙල් වී තබා ගැනීම

අමතර දැනුමට

ඉතිහාසයෙන් බිඳක්....

සංයුක්ත ආලෝක අණ්වීක්ෂයක් ප්‍රථම වතාවට නිපදවන ලද්දේ ජැන්සන් සහෝදරයන් විසිනි. එහි උපරිම විශාලන බලය $\times 9$ කි.

සැවේරයක් ජැන්සන් සහ ඔහුගේ අණ්වීක්ෂය

නමුත් අණ්වීක්ෂය මූලින් ම නිපදවීමේ ගොරවය හිමි වන්නේ මිලන්ද ජාතික ඇත්තන් වොන් ලිවන්ඩුක්ට ය (1632-1723). එතෙක් පියවි ඇසින් තුළුට ලෝකයක් අනාවරණය වූයේ ඔහුගේ උපකරණයෙන් වීම රීට හේතුවයි.

ඇත්තන් වොන් ලවන් තුක් සහ ඔහුගේ අණ්වීක්ෂය

පැවරුම 10.1

අණ්වීක්ෂයේ එතිහාසික තොරතුරු සොයා බලා වාර්තාවක් සකස් කරන්න.

සංයුක්ත ආලෝක අණ්වීක්ෂයක් භාවිත කිරීමේ නිවැරදි පිළිවෙළ

1. පළමුව අණ්වීක්ෂය තිරස් මෙසයක් මත ස්ථාවරව තබන්න. (දැඩි හිරු රස් නොවැටෙන ස්ථානයක තබන්න)
2. දළ සිරුමාරුව භාවිතයෙන් අවබල අවනෙත පහළට රැගෙන එන්න.
3. දුර්පණය භා ප්‍රාථිරය සිරුමාරු කරමින් පහසු ඇස උපනෙතට තබා දැස විවෘතව තබා ගනීමින් පැහැදිලි ආලෝක ලපයක් ලබා ගන්න.
4. පිළියෙළ කර ගත් කදාව වේදිකාව මත ක්ලිප මගින් සවිකර ගන්න.
5. දැසම විවෘතව තබා පහසු ඇස උපනෙතට 1 cm පමණ දුරින් තබා ගනීමින්

අවබල අවනෙත, දළ සීරුමාරුව භාවිතයෙන් පැහැදිලි ප්‍රතිච්‍රිතයක් ලැබෙන තෙක් ඉහළට රැගෙන එන්න.

6. සියුම් සීරු මාරුව භාවිතයෙන් ප්‍රතිච්‍රිතය වඩාත් පැහැදිලි කර ගන්න.
7. අවශ්‍ය නම් මැදි බල භා අධි බල අවනෙත යොදා ගනිමින් සීරු මාරුව ආධාරයෙන් තිව් පැහැදිලි ප්‍රතිච්‍රිතයක් ලබා ගත හැකි ය.
8. නිරික්ෂණයෙන් පසුව රඳ සීරු මාරුව මගින් අවබල අවනෙත ඉහළට රැගෙන එන්න.
9. නිදර්ශකය ඉවත් කර පිරිසිදු වියලි කපු රෙදි කැබැල්ලකින් කාව භා වේදිකාව පිස දමන්න.

අන්වික්ෂය භාවිතයේ දී සැලකිමුමන් විය යුතු කරනු

1. අන්වික්ෂය රැගෙන යාමේ දී නුරු අතින් බාහුවෙන් අල්ලාගෙන අනෙක් අත අන්වික්ෂය පාදය යටින් තබා ඇග දෙසට මඳක් ඇලවෙන සේ දරා සිටිය යුතු ය.

10.6 රුපය ▲

2. භාවිතයෙන් පසු කාව භා වේදිකාව පිරිසිදු කපු රෙදි කැබැල්ලකින් පිස දැමීම.
3. දිගු කළක් භාවිත නොකරන්නේ නම් කාව ගලවා සිලිකා ජේල් හෝ තිරිප්පලිය කැල්සියම් ක්ලෝරයිඩ් අඩංගු බෙසිකේටරයක බහාලීම.
4. අන්වික්ෂය දුවිලි නොරෙදා සේ සිරස්ව ගබඩා කළ යුතු ය.
5. තිරික්ෂණයේ දී පිරිසිදු කදා භා වැසුම් පෙති භාවිත කිරීම.
6. අන්වික්ෂ කිහිපයක් ඇති විට ඒවායේ කාව කට්ටල මාරු නොකිරීම.

▶▶ අන්වික්ෂයක විශාලන බලය ගණනය කිරීම

නිදර්ශකය කොපමණ වාරයක් විශාල කිරීමට ලක් වන්නේ ද යන්න මෙහි අදහසයි. එම වාර ගණන උපනෙත් විශාලනය භා අවනෙත් විශාලනය අතර ගුණීතයෙන් ලැබේ.

$$\text{අන්වික්ෂයේ විශාලනය} \quad = \quad \frac{\text{උපනෙත්}}{\text{විශාලනය}} \times \frac{\text{අවනෙත්}}{\text{විශාලනය}}$$

ගැටුව :-

එක් අන්වීක්ෂය නිරීක්ෂණයක දී උපනෙත $\times 10$ ලෙසන් අවනෙත් $\times 40$ ලෙසන් සටහන් වී තිබුණි. අන්වීක්ෂයේ විශාලනය කොපමෙන් ද?

$$\begin{aligned}
 \text{අන්වීක්ෂයේ විශාලනය} &= \frac{\text{උපනෙත්}}{\text{විශාලනය}} \times \frac{\text{අවනෙත්}}{\text{විශාලනය}} \\
 &= \frac{10}{\text{විශාලනය}} \times \frac{40}{\text{විශාලනය}} \\
 &= \underline{\underline{400}}
 \end{aligned}$$

අන්වීක්ෂයෙන් කදාවක් නිරීක්ෂණය කර රේඛිය සටහන් ඇදිමේ දී විශාලනය පහත ආකාරයට සඳහන් කළ යුතු ය.

$$\frac{\text{උපනෙත්}}{\text{විශාලනය}} \times \frac{\text{අවනෙත්}}{\text{විශාලනය}} \times \frac{\text{දායා ප්‍රතිඵිම්බය}}{\text{ඇදු ඇති වාර ගණනා}} = \text{විශාල කර}$$

සංයුත්ක ආලෝක අන්වීක්ෂය මගින් ගාක හා සත්ත්ව පටක නිරීක්ෂණය

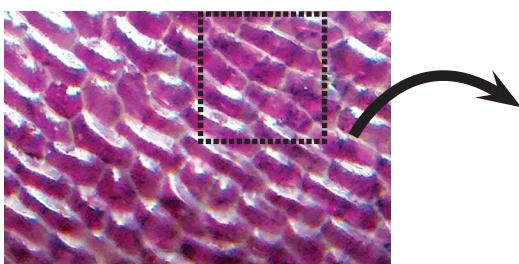

ක්‍රියාකාරකම 10.7

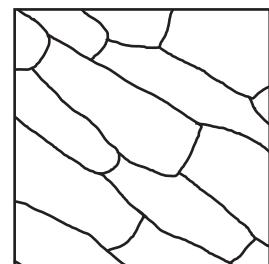
අවශ්‍ය ද්‍රව්‍ය හා උපකරණ :- සංයුත්ක ආලෝක අන්වීක්ෂය, කදා, වැසුම් පෙනී, බුලත් කොළයක්, රෝහියෝ පත්‍රයක්, ලුණු ගෙධියක්, කොපුල් සෙසලවලින් සාදාගත් කදාවක්

ක්‍රමය :- විවිධ විශාලන බල යටතේ ඉහත දක්වන ලද ගාක හා සත්ත්ව සෙසල/පටක නිරීක්ෂණය කරන්න. ඒවායේ රේඛිය සටහන් ඇදු විශාලනය සඳහන් කරන්න.

පහත දක්වා ඇත්තේ රෝහියෝ පත්‍රයක යටි අපිචර්මිය පටකයක් ආලෝක අන්වීක්ෂයෙන් නිරීක්ෂණය කිරීමේ දී දක්නට ලැබෙන ආකාරය සහ එහි රේඛිය සටහන සියලුම ප්‍රතිඵිම්බයක් පෙනීමෙන් පෙන්වන යුතු වේ.

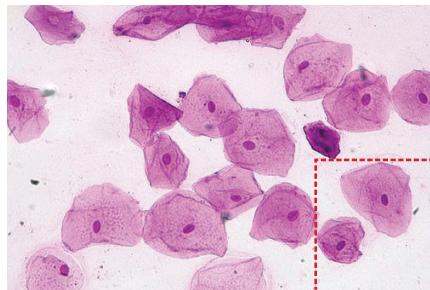

10.7 රුපය ▲ රෝහියෝ යටි අපිචර්මිය පටකය
ආලෝක අන්වීක්ෂයේ අව බලය යටතේ (10×4)

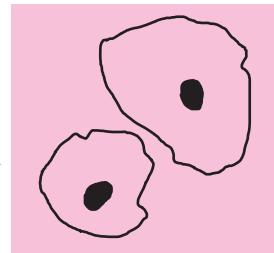

10.8 රුපය ▲ රෝහියෝ යටි අපිචර්මිය
පටකයේ රේඛිය සටහන ($10 \times 4 \times 3$)

මිනිසාගේ කොපුල් සෙසල ආලෝක අණ්ඩික්ෂයෙන් නිරික්ෂණය කිරීමේ දී දක්නට ලැබෙන ආකාරය සහ එහි උබිය සටහන පහත දැක්වේ.

10.9 රුපය ▾ මිනිසාගේ වර්ණ ගැන්වූ කොපුල් සෙසල ආලෝක අණ්ඩික්ෂයෙන් අධි බලයෙන් පෙනෙන ආකාරය (10×40)

10.10 රුපය ▾ මිනිසාගේ කොපුල් සෙසල උබිය සටහන
($10 \times 40 \times 2$)

පැවරණ 10.2

සරල අණ්ඩික්ෂය හා සංයුත්ත ආලෝක අණ්ඩික්ෂය අතර වෙනසකම් විමසීමට ලක් කරන්න.

10.4 ඉලෙක්ට්‍රෝන අණ්ඩික්ෂය

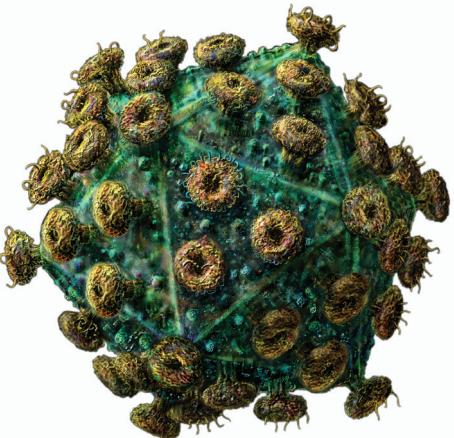
ඉලෙක්ට්‍රෝන අණ්ඩික්ෂය ආලෝක කිරණ වෙනුවට ඉලෙක්ට්‍රෝනකද මිශ්‍යක් උපයෝගී කරගනු ලැබේ. මේ සඳහා සං්ජ්‍යී නිදර්ශක හා විත කළ තොහැනිය. ඉලෙක්ට්‍රෝන අණ්ඩික්ෂයක උපරිම විශාලන බලය 500 000 ගුණයක් පමණ වේ. එහි උපරිම විශේෂනය $0.0005 \mu\text{m}$ ($5 \times 10^{-7} \text{ mm}$) පමණ වේ. මෙය නිරෝගී ඇසක විශේෂන හැකියාව මෙන් 200 000 ගුණයකින් ඉහළ වේ. වෙරස් ආලෝක අණ්ඩික්ෂයෙන් නිරික්ෂණය කළ තොහැනි අතර ඉලෙක්ට්‍රෝන අණ්ඩික්ෂයෙන් නිරික්ෂණය කළ හැකිය.

10.11 රුපය ▾ ඉලෙක්ට්‍රෝන අණ්ඩික්ෂය

ඉලෙක්ටෝන අණ්ඩික්ෂය හාවිත වන අවස්ථා

- විවිධ රෝගකාරක ජීවීන් (වෛශෝප්, බැක්ටේරීයා) පිළිබඳ පර්යේෂණ කටයුතුවල දී එම ජීවීන්ගේ ක්‍රියාකාරීත්වය නිරික්ෂණයට අවශ්‍ය වේ.
- සෙසලයක අභ්‍යන්තර ව්‍යුහය සවිස්තරාත්මකව අධ්‍යායනය කිරීමට වැදගත් වේ.
- ජාන විද්‍යාත්මක පර්යේෂණ කටයුතු සඳහා යොදා ගනියි.

10.12 රුපය ▲ AIDS වෛශෘෂයේ ඉලෙක්ටෝන අණ්ඩික්ෂය ජායාරුපය

10.13 රුපය ▲ බැක්ටේරීයාවල ඉලෙක්ටෝන අණ්ඩික්ෂය ජායාරුපය

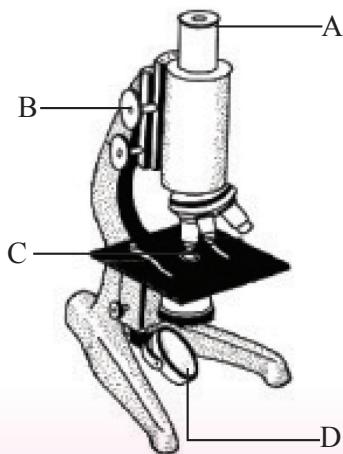

සාරාංශය

- උත්තල ස්වභාවයක් සහිත පාරදායා වස්තු මගින් කුඩා දේ විශාල කර නිරික්ෂණය කළ හැකි ය.
- අත් කාවය, ආලෝක අණ්ඩික්ෂය හා ඉලෙක්ටෝන අණ්ඩික්ෂය යනු කුඩා දේවල් විශාල කර බැලීමට යොදා ගන්නා ප්‍රකාශ උපකරණ තුනකි.
- ආලෝක අණ්ඩික්ෂයක විශාලනය උපනෙන් විශාලනය හා අවනෙන් විශාලනය අතර ගුණිතයෙන් ලැබේ.
- යම් කිසි අනුයාත ලක්ෂ්‍ය දෙකක් හෝ වස්තු දෙකක් පැහැදිලිව වෙන් කර හදුනා ගැනීමට තිබිය යුතු අවම දුර විහේදනය ලෙස හැඳින්වේ.
- ආලෝක අණ්ඩික්ෂයට වඩා වැඩි විශාලන බලයක් හා විහේදන හැකියාවක් ඉලෙක්ටෝන අණ්ඩික්ෂය සතුව ඇත.

අන්තර්ගත

1. පහත දැක්වා ඇති අන්තර්ගතයේ A සිට D දැක්වා කොටස් නම් කරන්න.

2. සංයුක්ත ආලෝක අන්තර්ගතයෙන් කදාවක් නිරීක්ෂණය කිරීමේදී උපනෙන් $\times 5$ ලෝස් අවනෙන් $\times 40$ ත් සඳහන් වී තිබුණි. අන්තර්ගතයේ විගාලනය කොපමෙන ද?
3. අන්තර්ගතයක් භාවිතයේදී සැලකිලිමත් විය යුතු කරුණු දෙකක් ලියා දක්වන්න.

පාරිභාශික වචන

සරල අන්තර්ගතය	- Simple microscope
විගාලනය	- Magnification
විෂේෂනය	- Resolution
සංයුක්ත ආලෝක අන්තර්ගතය	- Compound light microscope
උපනෙන	- Eye piece
අවනෙන	- Objective lens
ඉලෙක්ට්‍රොන් අන්තර්ගතය	- Electron microscope